

Druhé pokračování Kosmovo

Jedná se o záznamy ze 12. a 13. století (do r. 1283) psané při svatovítském kostele. Záznamy nebyly psány soustavně, nýbrž s různou mírou podrobnosti a měly více autorů (anonymních). Zhruba v době konce 13. stol. až začátku 14. stol. tyto zápisy uspořádal neznámý pořadatel a pokusil se jim dát stejnou literární formu. V této snaze nemohl být úspěšný již kvůli různorodosti zápisů. Jedná se tedy o *letopisný svod*. Na rozdíl od Prvního pokračování nenavazuje bezprostředně na Kosmovo dílo. Dílo má místy zmatenou chronologii a obsahuje i věcné chyby.

Nejvíce se prosadilo dělení, které provedl (na základě Palackého úvah, který si všiml, že Druhé pokračování není dílem jednoho autora) R. Köpke a které upravili a přeložili J. Emler a V. V. Tomek. M. Bláhová a Z. Fiala se vydali jinou cestou a kladli důraz na to, že se i přes nejednotnou formu a více původních autorů jedná o jedno dílo. Rozdělením totiž zaniká kontext mezi částmi, zvl. tam, kde se zápisy časově překrývají a může tak dojít k mylným interpretacím částí textu. Pro více jak 80 let se jedná o jediný domácí pramen tohoto druhu.

Nejstarší rukopis, v němž se dílo zachovalo, je Kodex dražický, který byl sepsán před rokem 1343 pro biskupa Jana IV. z Dražic.

Rozdělení (dle J. Emlera a V. V. Tomka)

Výpisky z Vincencia, Gerlacha a jiných starších letopisců českých

Začíná založením Strahovského kláštera, pokračuje událostmi mezi léty 1154–1195. Popisuje události jak v Čechách, tak v celé Svaté říši římské. Soustředí se zejména na Fridrichovo tažení do Itálie a na boj s Milánem. Jedná se o kompilaci výpisků zejm. z letopisu Vincenciova, část zápisů z tzv. Análů pražských.

Letopisy české od roku 1196 do roku 1278

Zápisy zprvu stručné nabývající časem na obšírnosti. Věnují se zejména svatovítskému kostelu (stavební úpravy, obměny osob), ale i záležitostem politickým a církevním, nebo počasí. Údaje se místy opakují. Časově jsou částečně paralelní k níže uvedeným příběhům.

Příběhy krále Václava I.

Pojednává o letech 1248 a 1249, tedy o povstání syna Přemysla proti králi Václavovi I.

Příběhy krále Přemysla Otakara II.

Začíná Přemyslovým tažením do Prus (1254–1255), při němž byl mj. založen Königsberg. Následuje podrobný popis války českého krále s uherským Bélou IV. Včetně Bitvy u Kressenbrunn (1260).

Pokračuje se Vítovým (nejspíš člen svatovítské kapituly) nekrologem a nabídkou císařské koruny Přemyslovi r. 1271. Závěrem jsou zmiňovány spory s králem Rudolfem Habsburským a smrt Přemysla na Moravském poli (1278).

O zlých letech po smrti krále Otakara

Zabývá se událostmi po smrti krále Přemysla. Odsuzuje chování Braniborů v Čechách, věznění a odvezení mladého Václava, zachycuje hladomor, který vypukl po odchodu Braniborů. Končí návratem krále Václava II. do země.

Závěrek sběratele

Připomíná důležitost vládnoucího rodu. Pokračuje seznamem panovníků po Václava II.

Základní bibliografie

Edice:

Fontes rerum Bohemicarum II. Ed. Josef Emler. Praha 1874, s. 270–375. Dostupné z:

<http://147.231.53.91/src/index.php?s=v&cat=11&bookid=169&page=0> (Czech Medieval Sources On-line).

Překlad pramene:

Druhé pokračování Kosmovy kroniky. In: Pokračovatelé Kosmovi. Eds. BLÁHOVÁ, Marie – FIALA, Zdeněk – HRDINA, Karel – TOMEK, Václav Vladivoj. Praha 1974, s. 75–190.

Literatura:

BLÁHOVÁ, Marie: *Pokračovatelé Kosmovi (doslov)*. In: Pokračovatelé Kosmovi. Eds. Bláhová, Marie – Fiala, Zdeněk – Hrdina, Karel – Tomek, Václav Vladivoj. Praha 1974, s. 192–215.

BLÁHOVÁ, Marie: *Druhé pokračování Kosmovo*. Sborník historický 21, 1974, s. 5–39.

NECHUTOVÁ, Jana: *Latinská literatura českého středověku do roku 1400*. Praha 2000, s. 79–83.